

Datum
2019-12-1004
Diarienummer
TN-2019-3147

Utredning

Utredningsuppdrag avseende möjligheter för reglering av rökning på allmän plats

Tekniska nämndens arbetsutskott beslutade den 4 september, § 34, i ärende om Malmöinitiativ angående rökförbud på bryggor och solplataer i Västra Hamnen, att uppdra åt förvaltningen att utreda vilka möjligheter som föreligger att via eventuella ändringar i lokala ordningsföreskrifter reglera rökning på allmän plats.

Kansliet har därefter, via enheten för upplåtelse offentlig miljö, fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett rökförbud på bryggor och solplataer i Västra Hamnen.

Lokala ordningsföreskrifter

De överväganden som behöver göras inför införandet av en lokal ordningsföreskrift är om företeelsen kan regleras genom lokal ordningsföreskrift och/eller om föreskriften i sig är för långtgående eller olämplig?

Vad avser frågan om rökförbud i lokal ordningsföreskrift är det främst frågan om företeelsen kan regleras i en ordningsskrift som aktualiseras.

Den lokala föreskriften måste syfta till att upprätthålla den allmänna ordningen

Lokala ordningsföreskrifter måste avse "den allmänna ordningen" (3 kap. 8 § ordningslagen, (OL)). Av tradition har lokala ordningsföreskrifter kunnat avse vitt skilda ämnen som inte alltid enligt vanligt språkbruk behöver förknippas med ordningsfrågor. Avgörande är emellertid att regeln ska ha till *syfte att komma till rätta med eller förebygga någon typ av störning* (ordning eller säkerhet) i det offentliga rummet. När det gäller rökning kan det inte anses vara en sådan typ av ordningsstörning som åsyftas i OL. Inte heller med stöd av miljöbalken eller förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd kan rökning på allmän plats regleras i lokal föreskrift, eftersom både ändamål och situationer som kan regleras med stöd av dessa bestämmelser uttryckligen anges däri och rökning omnämns inte.

Regleras företeelsen eller kan den regleras genom annan författning?

Lokala ordningsföreskrifter är subsidiära, inte bara till de allmänna ordningsreglerna i OL utan också till andra författningar (3 kap. 12 § OL). Det innebär att kommuner inte kan reglera frågor som är reglerade i någon annan författning eller som kan regleras med stöd av en sådan genom en lokal ordningsföreskrift.

Exempel på frågor som inte kan regleras genom lokala ordningsföreskrifter på grund av att de redan är reglerade i annan författning eller kan regleras genom sådan är just tobaksrökning enligt 6 kap. lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (nya tobakslagen). Nya tobakslagen reglerar

Malmö stad

Fastighets- och gatukontoret

2 (2)

var rökning är förbjuden, även vad gäller offentliga platser. Badstränder eller badbryggor omnämns inte i lagen.

Detta innebär således att eftersom tobakslagen är uttömmande vad gäller reglering av rökfria miljöer kan man inte reglera rökförbud på bryggor och solplatåer i Västra Hamnen med stöd av de lokala ordningsföreskrifterna.

En laglig åtgärd som kommunen skulle kunna vidta som troligtvis inte strider mot tobakslagens intentioner, som Varbergs och Karlshamns kommun gjort, är att med stöd av folkhälso- och miljöskäl uppmana personer som vistas på kommunala badplatser att inte röka där samt anvisa rökare till en särskild plats (rökzon). Härefter kan kommunen sköta området, sätta ut askkoppar och tillse renhållningen.

Maria Nyström
Stadsjurist